

4. Государственный план развития КНР на 2016-2020 гг. «13-я пятилетка – технологические инновации» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.gov.cn/gongbao/content/2016/content_5103134.htm. – Дата доступа: 14.03.2018.
5. Цзы, Ци. О состоянии и перспективах развития научно-технического комплекса Китайской Народной Республики / Ци Цзы, Ю. Г. Алексеев // Новости науки и технологий. – 2016. – № 4. – С. 48 – 55.
6. World Development Indicators: Science and technology // World Bank [Electronic resource]. – Mode of access: <http://wdi.worldbank.org/table/5.13>. – Date of access: 17.03.2018.
7. Ministry of Science and Technology of the People's Republic of China. Statistics [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.most.gov.cn/eng/statistics/index.htm> – Дата доступа: 14.03.2018.

УДК 336.74

БІТКОЙН І ГРОШЫ. АГУЛЬНАЕ І АДРОЗНЕННІ

Д. Ч. Табала, старшы выкладчык

(Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, Мінск, Беларусь)

Біткойн. Блокчэйн. Майнінг. Біткойн ўяўляе сабой прасты электронны запіс на дыску кампутара. Як і любы электронны запіс біткойн складаецца з набору нулёў і адзінак, запісаных на дыску. Гэты электронны запіс ўяўляе сабой лічбу, якая замацоўваецца за пэўным акаўнтам, які належыць чалавеку або арганізацыі.

Блокчэйн – гэта электронны код, які складаецца з сімвалаў. Гэты код ствараецца праграмай, якую ў першапачатковым выглядзе стварыў Сатошы Накамото. У гэтым кодзе зашыфравана інфармацыі аб тым, колькі біткойнаў належыць кожнаму акаўнту, а таксама фіксуецца інфармацыя аб аперацыях з біткойнамі, учыненых раней. Гэтая інфармацыя аб аперацыях дазваляе правяраць дакладнасць прыналежнасці кожнаму акаўнту пэўнай колькасці біткойнаў. Гэты код запісваецца ў памяць сотняў тысяч кампутараў па ўсім свеце, якія ўсталявалі апаратны тэрміналы або кашалькі біткойн. Гэта дазваляе забяспечваць бяспеку інфармацыі аб учыненых аперацыях з біткойнам.

Майнінг – гэта матэматычныя разлікі, у выніку якога ствараецца код або блокчэйн. Гэты разлік вырабляюць сотні тысяч кампутараў, таксама з выкарыстаннем відэакарт, па ўсім свеце, уключаныя ў сетку інтэрнэт і

аб'яднання адпаведным праграмным забеспячэннем. За гэтую працу ўладальнікі гэтых кампутараў атрымліваюць плату ў біткойнах.

Забеспячэнне грошаў і біткойна. Зварот тых ці іншых грошаў або попыт на грошы ў якасці сродкаў плацяжу заўсёды мае пад сабой якія-небудзь падставы. Асноўным спосабам забеспячэння звароту валют, выпушчаных цэнтральнымі банкамі краін, з'яўляецца заканадаўчае замацаванне выкарыстання нацыянальнай валюты ва ўнутраных разліках паміж суб'ектамі эканомікі. Дзейнасць суб'ектаў гаспадарання заўсёды спалучаная з неабходнасцю здзяйснення плацяжоў з выкарыстаннем грашовых сродкаў і заканадаўства патрабуе ад іх выкарыстоўваць нацыянальныя грашовыя знакі, што стварае попыт на нацыянальную валюту. Неабходна яшчэ раз адзначыць, што гэты попыт на валюту ствараюць гаспадарчыя суб'екты, прычым прырода гэтага попыту штучная, так як таго патрабуе заканадаўства краіны. Калі нацыянальная валюта адрозніваецца стабільнасцю і удобствам выкарыстання, то да яе з боку суб'ектаў гаспадарання пачынае праяўляцца і натуральны попыт у выглядзе вольнага выбару гэтай валюты ў якасці сродку плацяжу або зберажэння, што назіраецца ў міжнародным гандлі

Біткойн не мае забеспячэння, абумоўленага стварэннем штучнага попыту на яго выкарыстанне, бо заканадаўча ніхто нікога не прымушае выкарыстоўваць біткойн ў якасці сродку плацяжу. Біткойн забяспечвае сваё функцыянаванне толькі за кошт натуральнага попыту – выніку свабоднага выбару суб'ектамі гаспадарання біткойна ў якасці сродку плацяжу. Натуральны попыт на сёння забяспечваецца наступнымі ўласцівасцямі біткойна:

- таннасцю ажыццяўлення міжнародных плацяжоў з выкарыстаннем біткойна. Збыткі за здзяйсненне міжнароднага плацяжу суб'ектамі гаспадарання ў звычайнай валюце складаюць 30-50 даляраў ЗША, пры гэтым плацёж з выкарыстаннем біткойна будзе здзейснены бясплатна, а выдаткі складуць у памеры камісіі, якую спажываюць абменныя біржы валют за куплю біткойнов і наступны іх продаж.

- наяўнасцю дадатковага попыту на біткойн як аб'екта інвеставання. Ня глядзячы на штучны характар стымулявання гэтага попыту праз рэкламу ці іншыя шляхі актыўнага прасоўвання біткойна як фінансвага сродка, попыт на яго ўсё роўна ў канчатковым выніку з'яўляецца асабістым рашэннем кожнага і ўяўляе сабой свабодны выбар суб'ектаў гаспадарання купіць біткойна з мэтай іх наступнага продажу па больш выгаднаму курсе.

Ўнікальнасць грошаў і біткойна. Біткойн як і безнаяўныя грашовыя сродкі і электронныя грошы ўяўляе сабой электронны запіс. Гэты электронны запіс кантралююцца эмітэнтам дзеля абароны ад

«падробак». Адрозненне біткойна ад звычайных грошаў заключаецца ў сістэме абароны аперацый з электроннымі запісамі. Звычайна, гэтую абарону забяспечваюць цэнтральныя банкі – эмітэнты валют з дапамогай кампутараў, адпаведнага праграмнага забеспячэння, працэдуры здзяйснення аперацый, запісу і захоўвання інфармацыі аб учыненых аперацыях на закрытых ад знешняга свету магнітных носбітах. Зварот жа біткойнов, абарону іх ад падробак, забяспечвае цалкам супрацьлеглая традыцыйнай тэхналогія – сістэма адкрытасці інфармацыі аб учыненых аперацыях. Учыненыя аперацыі з біткойнамі шыфруюцца ў унікальныя коды – блокчэйны, якія захоўваюцца на дзясятках, калі не сотні, тысяч кампутараў па ўсім свеце. Гэта шыфраванне здзейсненых аперацый некалькі падобна на архівавання файлаў, якое мы выконваем на кампутарах. Бяспеку ад «падробкі» біткойнов забяспечваецца як раз адкрытасцю гэтага кода (гэтага архіва) і захоўвання яго на жорсткіх дысках велізарнай колькасці кампутараў па ўсім свеце, што выключае магчымасць падробкі кода і загрузкі яго на ўсе кампутары. Гэта забяспечваецца праграмай з адкрытым кодам, якая усталяўваецца на тых жа кампутары, якія здзейсняюць аперацыі з біткойнамі. Гэтая праграма дазваляе здзяйсняць аперацыі з біткойнамі і захоўваць гэтую інфармацыю, пачынаючы з самай першай аперацыі. Праграма функцыянуе аўтаномна без дачынення распрацоўшчыкаў, захоўваецца на мностве кампутараў і ніяк не адмініструецца.

Такім чынам, біткойны абмежаваныя ў сваёй колькасці, што забяспечвае іх унікальнасць – адно з уласцівасцяў грошаў.

Курс біткойна. Сутнасць росту. Курс біткойна складаецца ў выніку дзеяння законаў попыту і прапановы, г.зн. у выніку злучэння памеру патрэбнасці суб'ектаў у куплі біткойнаў за іншую валюту і памеру магчымасцяў суб'ектаў яго прадаць.

Попыт на біткойны складаецца ў памеры натуральнага попыту з боку суб'ектаў, якія жадаюць зрабіць міжнародныя плацяжы, і суб'ектаў, якія жадаюць зарабіць на біткойне. Апошнія падстава для попыту на біткойн, актыўна рэкламуемыя ў сацыяльных сетках і іншых СМІ, пачынае рабіць біткойн падобным на сумна вядомаю піраміду MMM.

Колькасць біткойнаў у звароце генеруе сама праграма функцыянавання біткойна і ў гэты працэс чалавек не ўмешваецца. Сістэма блокчэйн генеруе дадатковыя біткойны толькі ў памеры платы за майнінг – за матэматычныя разлікі кода, якія здзейсняюцца майнерамі. Такім чынам, рост колькасці біткойнаў ў звароце абмежаваны, а прапанова біткойнаў фармуецца толькі ў выніку наяўнасці жадання ўладальнікаў біткойнов іх прадаць.

Можна меркаваць, што попыт на біткойны пры росце даверу да яго ў якасці сродку плацяжу і актыўнага рэкламавання яго як аб'екту інвеставання, будзе значна перавышаць тую прапанову, якая фармуецца уладальнікамі біткойнов пры праграмнай абмежаванасці росту колькасці біткойнаў у звароце.

Гэтая акалічнасць, хутчэй за ўсё, і з'яўляецца прычынай актыўнага росту курсу біткойна.

УДК 336.71

РОЛЬ БАНКОВ В ФИНАНСОВОМ МЕХАНИЗМЕ ЕВРАЗИЙСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОЮЗА В КОНТЕКСТЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

Ю. В. Тарарышкин, соискатель

(Белорусский государственный университет, Минск, Беларусь)

Научный руководитель: доктор экономических наук, профессор

В. И. Тарасов

С момента введения в действие Договора о Евразийском экономическом союзе от 29 мая 2014 года (далее – Договор о ЕАЭС) – с 1 января 2015 года формируется финансовый механизм Евразийского экономического союза (далее – ЕАЭС). Финансовый механизм как организационная система рычагов и инструментов регулирования в условиях открытой экономики государств-членов ЕАЭС объективно включен в систему внешних экономических связей. Средством согласования индивидуальных и общественных интересов в части мобилизации финансовых ресурсов и их использования становится интеграция финансовой политики, в результате которой национальная финансовая система подлежит улучшению за счет новых правил и стандартов путем открытия рынков для зарубежных субъектов хозяйствования и возможности выхода отечественных организаций на внешние рынки. Множественность финансовых отношений требует использования большого количества элементов (видов, форм и методов) для организации финансового механизма ЕАЭС, представляющего собой сложную структуру, включающую различные составляющие, соответствующие разнообразию финансовых отношений.

Одной из главных составляющих финансового механизма ЕАЭС является механизм зачисления и распределения таможенных пошлин между бюджетами государств-членов ЕАЭС. В условиях таможенной